

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

*ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ*

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

17 Φεβρουαρίου 2003

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

**ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ, κ. ΡΑΤ ΣΟΧ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ**

01/S-2003

Γενική Διεύθυνση Προεδρίας

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Bruxelles

ΛΟΓΟΣ

του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

κ. Pat COX

ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

στις 17 Φεβρουαρίου 2003

στις Βρυξέλλες

Εκφωνηθείς λόγος

Λόγος του κ. Pat Cox, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
προς το Έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με το Ιράκ
Βρυξέλλες, 17 Φεβρουαρίου 2003

1. Κατ' αρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ελληνική Προεδρία για την πρωτοβουλία που ανέλαβε να συγκαλέσει αυτό το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ήταν κάτι που το είχε ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ορισμένοι αμφισβήτησαν κατά πόσο θα έπρεπε να συγκληθεί αυτή η σύνοδος κορυφής, ή αν είναι κατάλληλη η χρονική στιγμή, πιστεύουμε όμως ότι σωστά πράξατε να δώσετε προτεραιότητα στην επιδίωξη μεγαλύτερης συνοχής στη θέση των κρατών μελών, έτσι ώστε να καλλιεργήσουμε μια κοινή προσέγγιση και να επιδείξουμε την απαραίτητη αλληλεγγύη, ο ένας προς τον άλλον, μέσω της Προεδρίας. Ελπίζουμε ότι σήμερα θα βρείτε τη συλλογική σοφία να φέρετε στο προσκήνιο αυτά που μας ενώνουν, που είναι πολύ περισσότερα από όσα μας χωρίζουν.
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι βήμα των λαών και, ως εκ τούτου δείκτης των τάσεων της κοινής γνώμης σε ένα επίπεδο. Αναγνωρίζω απόλυτα ότι ο πόλεμος και η ειρήνη είναι, πρώτα και κύρια, θέματα της αρμοδιότητας των κρατών μελών. Τα Ηνωμένα Έθνη είναι διακυβερνητικός οργανισμός στον οποίο αντιπροσωπεύονται τα κράτη μέλη. Ωστόσο, θα ήθελα να σας ενημερώσω για τις απόψεις του Κοινοβουλίου.
3. Οι απόψεις αυτές, όπως εκφράστηκαν πρόσφατα, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:
 - Το Ιράκ πρέπει να αφοπλισθεί.
 - Υποστηρίζουμε το έργο των επιθεωρητών όπλων.
 - Είμαστε αντίθετοι σε μονομερείς προληπτικές στρατιωτικές ενέργειες.
 - Επιμένουμε στο σεβασμό της πολυμερούς προσέγγισης μέσω της διαδικασίας του ΟΗΕ.
 - Και επιδιώκουμε να εκφρασθεί στο μέγιστο βαθμό η κοινή άποψη της Ευρώπης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αντιπροσωπεύοντας άλλωστε την τρέχουσα κατάσταση της γνώμης των πολιτών της Ευρώπης, δεν είναι πεπεισμένο ότι αυτή τη στιγμή δικαιολογείται στρατιωτική επέμβαση.

4. Το απερίφραστο μήνυμα του Κοινοβουλίου, όπως άλλωστε και όλων των θεσμικών οργάνων μας, πρέπει να είναι ότι η Βαγδάτη πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση 1441 του ΟΗΕ, πρέπει να αφοπλισθεί και πρέπει να προσφέρει επαληθεύσιμες αποδείξεις αυτού του αφοπλισμού. Το αναπόδραστο βάρος για αυτή την επαλήθευση το φέρει ο Σαντάμ Χουσεϊν.
5. Πρέπει όμως αναγνωρίσουμε επίσης ότι η σταδιακά αυξανόμενη προθυμία του ιρακινού καθεστώτος να συνεργασθεί πληρέστερα με τους επιθεωρητές σε θέματα αφοπλισμού, δεν οφείλεται σε κάποια αιφνίδια και σωτήρια μεταστροφή προς τις αρχές του διεθνούς δικαίου· αντίθετα, το Ιράκ συνειδητοποίησε τη βαρύτητα της ομόφωνης απόφασης 1441 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, η οποία ενισχύεται με την αξιόπιστη απειλή βίας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Φυσικά, αναγνωρίζουμε ότι η χρήση βίας πρέπει να είναι η τελευταία διέξοδος. Όσο περισσότερο ενωμένοι είμαστε, τόσο καλύτερα θα το κατανοήσει ο Σαντάμ Χουσεϊν. Δεν υπάρχει άλλη εκλογή.

6. Πρέπει να διατηρήσουμε την πίεση. Εάν ο Σαντάμ δεν προσφέρει «άμεση, ενεργητική και άνευ όρων συνεργασία» θα καταστεί υπεύθυνος για τις σοβαρές συνέπειες που θα ακολουθήσουν. Η αξιοπιστία των Ηνωμένων Εθνών προϋποθέτει ότι, όταν παραστεί ανάγκη, όλα τα κράτη μέλη πρέπει να φανούν πρόθυμα να εφαρμόσουν στο ακέραιο τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Καλώ τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων να αναγνωρίσουν ότι η αποτελεσματική πολυμερής προσέγγιση δεν μπορεί να είναι επιλεκτικώς πολυμερής. Πρόκειται για αδιάσπαστο σύνολο.
7. Όμως, οι κοινοί ευρωπαϊκοί στόχοι μας πρέπει να βλέπουν μακρύτερα από το άμεσο ζήτημα του Ιράκ. Έχουμε κοινές βλέψεις. Από την 11η Σεπτεμβρίου και μετά, εμείς οι Ευρωπαίοι έχουμε συνεισφέρει ανεπιφύλακτα στον παγκόσμιο αγώνα εναντίον της τρομοκρατίας. Έχουμε αναπτύξει μια προσέγγιση για τη Μέση Ανατολή, η οποία προσφέρει τη μοναδική προοπτική συμφιλίωσης και ανοικοδόμησης στην περιοχή. Εμείς, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σας ζητούμε να επιμείνετε στην άμεση δημοσίευση του «χάρτη πορείας» που αποτελεί ένα πρώτο αναγκαίο βήμα. Παράλληλα, πρέπει να αναπτύξουμε και εξειδικεύσουμε το όραμά μας για το μέλλον της Μέσης Ανατολής, για τις σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο και το Ισραήλ, για έναν κόσμο χωρίς τρομοκρατία. Με δυο λόγια, πρέπει να ενισχύσουμε τις δυνατότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δρα.
8. Σχετικά με τα όπλα μαζικής καταστροφής, το Ιράκ αποτελεί καθοριστικό κίνδυνο, ανάμεσα σε άλλους, για την ολίσθηση σε έναν περισσότερο χαοτικό, λιγότερο ασφαλή, πιο επικίνδυνο κόσμο. Απέναντι σε αυτή την κατάσταση, εμείς πρέπει να αναπτύξουμε την προθυμία να διδαχθούμε, να χαράξουμε ένα ευρωπαϊκό όραμα και να αποκτήσουμε τη δυνατότητα να ασκήσουμε πραγματική ηγεσία σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με τις αξίες μας, με βάση μια κοινή εκτίμηση για τις απειλές, μια πολιτική κλιμακούμενων απαντήσεων και μια φιλοσοφία και πρακτική βαθιά ριζωμένες στην αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση. Εμείς, οι Ευρωπαίοι, πρέπει να αναλάβουμε δράση. Δεν έχει νόημα να γκρινιάζουμε όταν και αν άλλοι ενεργούν ή επωμίζονται το βάρος όταν η Ευρώπη μένει αδρανής. Η αδράνεια απέναντι στην απειλή δεν είναι βιώσιμη επιλογή. Όπως είδαμε το περασμένο Σαββατοκύριακο, με τις σφριγηλές διαδηλώσεις της κοινωνίας των πολιτών, το ενδιαφέρον για το έργο που κάνουμε εδώ σήμερα είναι έντονο. Οι ευρωπαίοι πολίτες δικαιούνται να αναμένουν ευρωπαϊκό ηγετικό πνεύμα και ξεκάθαρο όραμα.
9. Και αν επιτρέψουμε στις διαφωνίες μας να κυριαρχήσουν, τότε θα θριαμβεύσουν δικτάτορες σαν τον Σαντάμ Χουσεΐν. Αν οδηγήσουμε τις παραδοσιακές μας συμμαχίες στα όρια της αντοχής τους, βοηθάμε δικτάτορες όχι δημοκράτες. Αν, από την άλλη πλευρά, πιστεύουμε ότι η μέθοδος των Ηνωμένων Εθνών, ο Χάρτης του ΟΗΕ και το Συμβούλιο Ασφαλείας αποτελούν μοναδικούς μηχανισμούς για τη δημιουργία μιας νέας ειρηνικής παγκόσμιας τάξης πραγμάτων, τότε πρέπει να αποφύγουμε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την αξιοπιστία των Ηνωμένων Εθνών και την ικανότητά τους να ενεργούν σε οποιοδήποτε περιστάσεις.

Όπως και τα Ηνωμένα Έθνη, οι φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ειρηνικές, αλλά όχι πασιφιστικές. Η προσέγγισή μας είναι πολυμερής, όχι μονομερής. Το όραμά μας είναι παγκόσμιο και κοινό. Επομένως, έχουμε καθήκον να αναπτύξουμε μια ευρωπαϊκή προσέγγιση, πιστοί σε αυτές τις αξίες και αποφασισμένοι να χρησιμοποιήσουμε όλα τα πολυμερή μέσα για να εξασφαλίσουμε την αποτελεσματική συμμόρφωση με τις αποφάσεις του ΟΗΕ.

10. Δεν πρόκειται μόνο για μια τεράστια πολιτική πρόκληση, αλλά και για ανθρωπιστική πρόκληση. Μαζί με τους ηγέτες των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συναντήθηκα νωρίτερα με τον Κόφι Αννάν, Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Συζητήσαμε την επισφαλή ανθρωπιστική κατάσταση στο Ιράκ. Όποιο και αν είναι το αποτέλεσμα της τρέχουσας κρίσης, η σύνεση επιβάλλει να προνοήσουμε και να αναπτύξουμε τα κατάλληλα σχέδια για την αντιμετώπιση της απειλής μιας σοβαρής ανθρωπιστικής τραγωδίας. Προσφέρω τη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σε οποιοδήποτε τέτοιο εγχείρημα με το Συμβούλιο και την Επιτροπή.
11. Έτσι λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απευθύνει έκκληση σε σας και στους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, καλώντας σας να εργασθείτε μαζί, στον μέγιστο κοινό παράγοντα και όχι στον ελάχιστο κοινό παρονομαστή, για να εκφράσετε και να αναπτύξετε μια ευρωπαϊκή προσέγγιση στο άμεσο πρόβλημα του αφοπλισμού του Σαντάμ Χουσεΐν και στα ευρύτερα ζητήματα της ειρήνης και ασφάλειας στη Μέση Ανατολή και μιας ευρύτερης ευρωπαϊκής προοπτικής στις πολιτικές μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής, προοπτικής για την οποία υπάρχει επιτακτική ανάγκη.
12. Αν μας διδάσκει κάτι αυτή η συζήτηση, είναι ότι αναδεικνύει το χάσμα ανάμεσα στις φιλοδοξίες μας και στην ικανότητα δράσης μας. Σε μια στιγμή που συζητάμε το μέλλον της Ευρώπης, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι τα συντάγματα και οι θεσμοί μας θα είναι κενό γράμμα αν δεν διαπνέονται από αποφασιστικότητα, πολιτικό όραμα και πολιτική βούληση. Αυτό είναι το ζητούμενο. Αν πρόκειται να διατυπώσετε συμπεράσματα στο τέλος αυτής της συνεδρίασης, χρησιμοποιήστε τα για να εμφυσήσετε νέα ζωή στον κοινό σκοπό μας.

